

E.J. Groeskamp

De halve Matrix

essays over leugensystemen

Deventer – EJG Publications

Vormgeving binnenwerk: Peter Koch

Druk en omslagontwerp: René Bouman - Boekenplan, Maastricht

Illustratie omslag: beeld uit "The Matrix"

© 2019 by E.J. Groeskamp

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

ISBN/EAN 978-90-810451-3-1

NUR-CODE 757

Inhoudsopgave

Wat zijn leugensystemen?	7
Gezondheidsdesinformatie	12
De mythe van het vooruitgangsgeloof 1: Pinker	23
De mythe van het vooruitgangsgeloof 2: Norberg	35
Psychopathologie van het antiracisme	47
Tien leugens van globalisten	68
Deconstructie van de liefde	79
De migratiemaffia	89
Het multiculturele vertoog	100
Tegen het feminisme	118
Media in de Matrix	134
Democratie en dictatuur	149
Hoe kunnen we leugensystemen bestrijden?	165

Wat zijn leugensystemen?

In de science-fictionfilm “*The Matrix*” van de gebroeders Wachowski legt de opstandelingenleider Morpheus (gespeeld door Laurence Fishburne) aan Neo (Keanu Reeves) uit hoe de wereld in elkaar zit. “De Matrix is overal om ons heen. Je kunt het zien als je naar buiten kijkt of naar de tv. Het bedekt je ogen zodat je de waarheid niet ziet. De waarheid dat je een slaaf bent. De gevangene van je geest.”

En later, als Neo bevrijd is uit de schijnwereld van de Matrix en in de werkelijke wereld terecht is gekomen, vervolgt hij: “Wat is de Matrix? Controle. De Matrix is een virtuele droomwereld die ons onder controle moet houden. Zolang de Matrix bestaat, zal de mens nooit vrij zijn.”

In deze filmwereld hebben computers en machines de heerschappij op aarde overgenomen en gebruiken de lichamen van mensen voor hun energievoorziening. De geesten van alle mensen zijn ondergebracht in de parallelle virtuele schijnwereld van de Matrix. Waarom de nieuwe digitale heersers dat gedaan hebben wordt in de film niet duidelijk. De Duitse filosoof Markus Gabriel suggereert dat hersenen die mooie illusies hebben misschien fysiek beter blijven dan hersenen die weten dat ze misbruikt worden en daardoor verpieteren. Om een mogelijke opstand te voorkomen zijn agenten (programma's van het systeem) voortdurend op zoek naar de eerste tekenen van afwijkend en potentieel opstandig gedrag om een rebellie al in de beginfase te breken. “*The Matrix*” is een ver doorgevoerde fantasie, maar laat onze wereld in afgezwakte vorm niet een enigszins vergelijkbare situatie van leugens en misleiding zien?

Sinds het Neolithicum, vanaf 10.000 jaar geleden, worden samenlevingen overal op de wereld beheerst door elites. Deze elites willen overal twee dingen: ze willen de absolute macht en ze willen een aanzienlijk deel van de door de bevolking geproduceerde welvaart naar zich toesluisen. Hoe

krijgt een kleine elite, die misschien maar 1% van de populatie uitmaakt, het voor elkaar om de overige 99% onder controle te houden? Daar zijn twee methoden voor. Omdat ze de macht hebben kunnen ze geweld gebruiken of daarmee dreigen om de ondergeschikten in het gareel te krijgen. Geweld kan echter contraproductief werken als het leidt tot een houding van verzet waardoor tegengeweld kan ontstaan. En de elite weet dat ze door de massa vermorzeld kan worden als deze massaal in actie komt. Geen enkel geweld is dan nog toereikend.

Een tweede methode is het creëren van ideologieën, mythen, grote verhalen, godsdiensten met een door God gegeven orde, kortom leugens om de positie van de elite te verklaren en te rechtvaardigen. Als de massa deze voortdurend herhaalde ideeën accepteert wordt de onderdrukking feitelijk geïnternaliseerd en wordt het concept van verzet en opstand al bij voorbaat onschadelijk gemaakt. In de praktijk gebruiken elites beide methoden met wisselende intensiteit, waarbij dictaturen meer geweld gebruiken en democratieën meer leugens.

Leugens en leugensystemen

In mijn eerste reisboek *“India verlaten”* onderzocht ik waarom mensen op reis gaan en waarom ze altijd positieve verhalen over hun reizen vertellen. Niet alleen de reisindustrie stelt vakanties en reizen als eenzijdig positief voor (dat zou nog te begrijpen zijn), maar ook reisjournalisten, reisschrijvers en elke individuele reiziger. Terwijl reizen, en dat weet iedereen, ook heel vaak lastig, afmattend, irriterend en gevaarlijk kan zijn. Toch wordt deze kant van het reizen systematisch uit de beeldvorming verwijderd. Ik kwam tot de conclusie dat het toerisme een “systeem van leugens” is met de bedoeling de huidige samenleving in stand te houden. Door mensen in een dolgedraaide, overspannen maatschappij de uitlaatklep van vakantie te bieden (die uiteraard altijd “goed” is) kunnen zij blijven functioneren en hoeven geen structurele veranderingen aangebracht te worden.

Achteraf beschouwd ben ik in mijn reisboeken voortdurend met leu-

gens bezig geweest. Met de leugens van de globalisering in “*Terra cognita*”, de leugens van de hulpindustrie in “*De fontein van Herodotus*” en met de linkse leugens in “*De Rode spoorlijn*”. Louter losse leugens hebben echter niet de potentie waarover ik het in mijn eerste boek had: het in stand houden van de bestaande maatschappelijke (politieke en economische) structuur. Daarvoor is een “systeem van leugens” nodig, een *leugensysteem*.

De term “leugensysteem” is al eerder gebruikt en de oudste vermelding vond ik in een hoofdartikel van het toen nog illegale “*Trouw*” van 9 februari 1945 waarin de val van het nazi-regime voorzien werd. “Het is daarom goed er ditmaal nog eens even bij stil te staan en ons rekenschap te geven van welk duivelsch gevaarlijk en geperfectioneerd leugensysteem wij staan verlost te worden.” Toch lijken deze en andere gebruikers van het begrip niet meer aan te duiden dan “een verzameling leugens”. Terwijl het substantief “systeem” toch veel meer lijkt aan te geven. Ik doe daarom een poging dit begrip meer inhoud te geven.

Een leugensysteem is een samenhangend geheel van leugens op een bepaald terrein met de bedoeling de bestaande maatschappelijke orde in stand te houden en de belangen van de elite te dienen. Dankzij leugensystemen kunnen de macht en excessieve welvaart van de elite gewaarborgd worden waarbij het gebruik van geweld (of het dreigen daarmee) geminimaliseerd kan worden. Leugensystemen zijn overlevingsstrategieën van de elite en de meest rationele en geperfectioneerde manier van machtsuitoefening. Door de ideeën van mensen, hun mentaliteit en wereldbeeld te beheersen kunnen zij ertoe gebracht worden een onrechtvaardig politiek en economisch systeem te tolereren, te accepteren en zelfs te verdedigen. Elk leugensysteem (toerisme, gezondheidsvoorlichting, feminisme, democratie, liefde etc.) beslaat slechts een deel van de maatschappelijke werkelijkheid, maar de combinatie van alle leugensystemen op alle mogelijke terreinen geeft het door de elite gewenste resultaat: handhaving van de status quo.

Leugensystemen en complottheorieën

Complottheorieën hebben de onbedoelde uitwerking dat zij direct worden afgewezen. Zodra iemand met een complottheorie komt is de automatische reactie veelal: “O, een complottheorie!” Met andere woorden: zij is onjuist. Alsof de geschiedenis niet van de complotten aan elkaar hangt (het complot tegen Caesar, Wallenstein, Hitler). Een theorie van leugensystemen is echter geen complottheorie.

Een complot wordt opgezet door een klein aantal mensen, een leugensysteem wordt gedeeld niet alleen door de elite maar door het grootste deel van de bevolking. Een complot wordt bewust opgezet door de complotteurs; een leugensysteem groeit onbewust harmonisch en automatisch vanuit de behoefte de samenleving in stand te houden. Complotteurs weten dat ze bedriegen terwijl de aanhangers van een leugensysteem overtuigd zijn van de waarheid die het systeem verkondigt. Een complot heeft een beperkt doel (bijvoorbeeld een staatsgreep) terwijl een leugensysteem een heel breed doel heeft: handhaving van de bestaande maatschappelijke orde. Vooral door de massale deelname aan het leugensysteem en de volstrekte overtuiging van de waarheid en juistheid ervan zijn leugensystemen veel belangrijker en invloedrijker dan complotten.

Enter the Matrix

Om meer over leugensystemen te weten te komen zullen we een aantal ervan afzonderlijk gaan onderzoeken. Daarbij zullen de meest voor de hand liggende als godsdienst, reclame en politieke ideologieën niet behandeld worden. Niet omdat zij geen leugensystemen zijn (dat zijn ze wel), maar omdat ik ervoor gekozen heb minder evidente voorbeelden te nemen; onderwerpen vaak waarbij iedereen van de juistheid en waarheid overtuigd is. Speciaal bij die gevallen zal de perfectie en geraffineerdheid van leugensystemen duidelijk worden en zal blijken hoe zij ons in een schijnwereld onderdompelen.

Uitdrukkelijk moet gesteld worden dat niet de hele wereld uit leugens en bedrog bestaat; waarheid is er nog altijd te vinden. Dat is het verschil met de filmwereld van “*The Matrix*”. We zouden onze wereld daarom een halve Matrix kunnen noemen. Het komt erop aan te weten welke helft echt is en welke helft schijn. Daarvoor moeten we de Matrix binnengaan!

Gezondheidsinformatie

- Een positieve instelling bevordert de genezing van kanker
- Vezelrijke voeding voorkomt darmkanker
- Vet is slecht, eet zo min mogelijk vet
- Eet maximaal twee eieren per week, eieren zijn slecht
- Melk is gezond, drink drie glazen melk per dag
- Veel koffiedrinken leidt tot hartritmestoornissen
- Drink niet meer dan twee of drie glazen alcohol per dag en las regelmatig een alcoholvrije dag in
- Vermijd de zon, de zon veroorzaakt huidkanker
- Iedereen loopt bij sex risico op Aids, ook hetero's
- Als je rookt krijg je longkanker, als je ervan afziet niet
- Meeroken leidt tot hart- en vaatziekten en longkanker

Deze uitspraken zijn jarenlang, soms zelfs decennia, verkondigd door de gezondheidsvoorlichting. Allemaal bleken ze uiteindelijk onjuist te zijn.

Het geloof in het heilzame effect van een positieve instelling op kanker was wijdverbreid en hardnekkig. Een onderzoek van de Universiteit van Pennsylvania uit 2007 liet echter zien dat er geen enkele relatie bestaat tussen het emotioneel welzijn van patiënten en hun overlevingskansen. De lang verkondigde impliciete boodschap dat achteruitgang en overlijden een kwestie van “eigen schuld” was werd niet aangetoond.¹

De veronderstelling dat voedingsvezels beschermen tegen darmkanker stamt uit de jaren zestig van de vorige eeuw en was decennialang één van de dogma's van de voedingsvoorlichting. Volkorenbrood, zilvervliesrijst en volkoren macaroni werden onophoudelijk gepromoot. Voedingswe-

¹ Optimisten herstellen niet beter bij kanker. NRC Handelsblad, 23 oktober 2007.

tenschappers van de Universiteit van Harvard maakten in 2005 een einde aan dit dogma. Zij combineerden 13 bevolkingsonderzoeken naar dieet en darmkanker waarbij ruim 700.000 mensen in Europa en de Verenigde Staten minstens 6 jaar werden gevolgd. Mensen die veel vezels aten kregen niet minder dikkedarmkanker. Alleen het eten van zeer weinig vezels vergrootte de kans op kanker, maar dan ging het om mensen die minder dan 10 gram voedingsvezels per dag aten, terwijl de gemiddelde Nederlander 24 gram per dag eet.²

Bijna even lang duurde de obsessie van de voedingswetenschap met vet eten en een vetarm dieet. Rond 1990 leidde dit tot de grootscheepse, officiële “Let-op-vet”-campagnes. De ontmaskering van de mythe van het gezonde, vetarme dieet was het resultaat van een groot Amerikaans onderzoek, ruim acht jaar lang, onder bijna 50.000 vrouwen. Vrouwen die acht jaar lang hun vetconsumptie met een kwart verlaagden en meer groenten, fruit en graanproducten aten, kregen net zo vaak borstkanker, darmkanker en hart- en vaatziekten als vrouwen die zich bij hun oude voedselgewoonten hielden.³ De aversie tegen vet leidde ertoe dat de voedingsindustrie massaal het vet uit etenswaren haalde en verving door snelle suikers, waardoor het obesitasprobleem alleen maar werd vergroot. Voedingswetenschappers hadden bij hun adviezen ten onrechte geen onderscheid gemaakt tussen verzadigde en onverzadigde vetten. Alles werd over één kam geschoren. Maar onverzadigde vetten zijn juist goed tegen hart- en vaatziekten omdat ze het cholesterol verlagen. En bij verzadigde vetten maakt het uit in welke producten het zit. Kaas is beter dan roomboter, omdat in kaas veel andere gezonde stoffen zitten.

De obsessie met vet bereikte een absurd hoogtepunt met de decennia-lang door de voedingswetenschap uitgesproken banvloek over eieren. Eieren bevatten veel cholesterol en waren daardoor slecht, ze zouden leiden tot hartinfarcten. Mensen werd aangeraden hooguit twee eieren per week

² Vezel helpt niet tegen darmkanker. NRC Handelsblad, 15 december 2005.

³ Vetarm dieet verlaagt de kans op kanker en harkwalen niet. NRC Handelsblad, 9 februari 2006.